

TUDOR VIANU despre *menirea teatrului*:

Teatrul a fost întotdeauna școala popoarelor și nu se poate să nu i se recunoască, astăzi, această calitate. Teatrul este însă o școală care își comunică învățăturile și îndemnul lui pe o cale specială și anume: pe calea desfătării artistice.

Cred că pronunț un adevăr util, observând că teatrul nu trebuie să fie numai o tribună de pe care se pot auzi adevăruri grave și se pot primi îndemnuri bune, dar că el trebuie să fie un loc al desfătării artistice.

Toată învățătura directorului de teatru, a actorilor și a regizorilor, cele mai bune intenții ale lor rămân inutile dacă în fața spectacolului întregit prin silințele lor, nu ajung să rid ce cea mai bună dispoziție, sau să simt fiorul duioșiei.

Scopurile educative ale teatrului nu pot fi deslușite decât dacă ideile și îndemnul lui sînt duse de valul emoției dramatice, tragice sau comice. Teatrul nu poate instrui și perfecționa pe nimeni decât prin seducția lui. (...)

VALENTIN ȘAVESTRU despre *repertoriu*:

Firește, la noi există o înțelegere foarte largă în problema repertoriului, se joacă piese de autori foarte variate, dar trebuie să se aleagă piesele cele mai reprezentative ale acestor autori. (...) Dacă s-ar studia cu mai mare atenție problema alegerii repertoriului, s-ar putea fixa titlurile pieselor clasice, la fiecare teatru, pe o perioadă mai lungă și nu de la o stagiune la alta. Piesele existente se pot organiza într-un repertoriu de perspectivă, pe vreo trei ani înainte. În felul acesta s-ar degaja unele forțe din teatru pentru a lucra cu autorii. La unii tovarăși, problema aceasta a muncii cu autorii se circumscrie la colaborarea cu autorii locali. De ce oare scriitorii din București să fie numai ai teatrelor din București? Aici ni se pare că ar trebui stabilită o mai strînsă legătură între Unirea Scriitorilor și toate teatrele țării. Există dorința din partea multor teatre de a juca piese românești bune. Dar puțini pun umărul la rezolvarea acestei sarcini și mulți au tendința de a judeca rău, pătimas, creațiile dramatice existente. (...)

AUREL BARANGA despre *relațiile dintre dramaturgi și teatre*:

Cred că o bună parte a vinii acestor rapoarte, nedorite de către ambele părți, ne revine nouă scriitorilor, în primul rînd. Eu voi insista asupra greutăților pe care, implicit, le înfîlmăm, dar este sigur că peste aceste greutăți, obligația noastră majoră, a noastră a autorilor, era să dăm teatrului lucrări care să stîrnească interesul spectato-

rului. Cred că intră în domeniul tributului grav pe care l-am plătit cu toții dogmatismului faptul că n-am dat aceste opere inspirate, care să impresioneze publicul, să-l emoționeze. Dimpotrivă, pîrîndu-ni-se uneori — și nu rareori — că tema este suficientă ca să justifice lucrarea, indiferent de realizarea artistică, deci dînd teatrului nostru lucrări care pîcătuiu uneori grav sub aspectul interesului pe care se cuvenea să-l stîrnească, din pricina faptului că prezentăm de multe ori aspecte trase în serie, n-am reușit întotdeauna să iscăm în public acea căldă dragoste pentru piesele noastre.

LIORIA DELEANU despre *critica dramatică*:

Un lucru foarte semnificativ: actorii și regizorii cei mai înzestrați, cu o solidă suprafață artistică, nu se prea supără pe critică, ba mai mult, sînt dispuși să discute observațiile făcute. Cei cu o zestre artistică mai mică compensează această insuficiență cu o mare irascibilitate, care duce la rechizorii aspre împotriva celor ce se încumetă să-i critice.

Noi făgăduim să nu ne lăsăm intimidati nici de sensibilitatea exagerată a unora, nici de lipsa de talent a altora. Fără îndoială că această „severitate“ angajează din partea criticii dramatice cea mai mare competență, obiectivitate, o fermă principialitate. În aceste condiții, alături de oamenii de teatru — actori, regizori, pictori scenografi — exigenți față de arta lor, îndrăgostiți de ea, se poate ajunge, în acord cu critica principială, la un climat de discuții creatoare în jurul spectacolelor, care să favorizeze dezvoltarea în ansamblu a teatrului la noi.

(Spicuri din lucrările Consfătuirii oamenilor de teatru, publicate în „Teatrul“ nr. 4/1957, p. 3)